

Plenum

Torsdag 7.5.2026 kl. 16.00—21.46

2.3. Muntlig fråga om äldreomsorgen (Harry Harkimo liik)

Muntligt spörsmål MFT 74/2026 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Ledamot Harkimo, varsågod.

Debatt

16.24 **Harry Harkimo liik:** Kiitos, arvoisa puhemies, ärade talman! Meillä on tällä hetkellä 330 000 yli 80-vuotiasta, ja heidän määränsä lisääntyy reilussa 10 vuodessa yli puoleen miljoonaan. Ympäri vuorokautisen hoidon tarve tulee lisääntymään voimakkaasti, ja varautumisen pitäisi olla jo käynnissä. Miten te olette ajatelleet varautua tulevaisuuteen ilman, että tuhannet vanhukset jäävät heitteille? Oletteko ajatelleet, että lapset hoitavat itse vanhempansa, vai mikä teillä on ratkaisu tulevaisuuteen nähden?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rydman, olkaa hyvä.

16.25 **Sosiaali- ja terveystoimi Wille Rydman** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! On todellakin niin, että väestö ikääntyy. Sinänsä on erittäin myönteistä, että samalla kun väestö ikääntyy, niin yhä terveempinä pysytään yhä pidempään, ja sekin on myönteistä. Se varsinainen hoivan tarve keskittyy sitten nimenomaan sinne kaikista myöhemmissä vaiheissa elämää olevaan sairastamiseen ja vanhuuden tuomiin vaikeuksiin.

Siihen valmistaudumme muun muassa sillä tavoin, että pyrimme pitämään julkisesta taloudesta mahdollisimman hyvin huolen, koska sellainen tilanne, jossa elämme kroonisesti yli varojen, on kaikista pahin uhka niille, jotka ovat kaikkein heikoimmassa asemassa tai jotka ovat kaikkein puolustuskyvyttöimpiä. On ilman muuta niin, että ne, jotka ovat vahvoja ja varakkaita, pärjäävät kyllä vaikkapa julkisen taloutensa romuttaneessakin kansakunnassa ja valtiossa, mutta nimenomaan niiden kaikkein köyhimpien ja kaikkein heikomprien ja sairaimpien kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että huolehdimme siitä, että valtion taloudellinen tilanne pysyy edes siedettävänä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä.

16.26 **Tytti Tuppurainen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hoitoonpääsy lääkärin vastaanotolle terveysasemilla on tämän hallituskauden aikana heikentynyt. Tämä on tilastollinen tosiasia, joka näkyy THL:n tuoreista tilastoista — ette te, arvoisa pääministeri, pääse tätä tosiasiaa karkuun. Nyt ihmisten huolta hoitoonpääsystä tulevat entisestään rasittamaan nämä asiakasmaksujen korotukset: terveyskeskuskäyntimaksujen korotukset

Punkt i protokollet PR 47/2026 rd

yli 70 prosentilla ja sairaaloiden poliklinikkamaksujen korotukset lähes 90 prosentilla. Moni tavallinen suomalainen — pienituloinen eläkkeensaaja, työtön tai työttömyysuhan alla elävä — pelkää nyt, onko hänellä enää varaa hoitoon. Aiemmin Suomessa kaikki ovat voineet luottaa siihen, että kaikki hoidetaan. Tämän päätöksen te, pääministeri, joudutte kehysriihessä tekemään, koska teidän talouspolitiikkanne on epäonnistunut. Ette ole onnistuneet luomaan Suomeen kasvua ja työllisyyttä, ja nyt laskun te lähetätte suomalaisille pienituloisille eläkkeensaajille ja ikäihmisille. Kysymys teille, pääministeri: ettekö te olisi voinut siellä kehysriihessä [Puhemies koputtaa] tinkiä hieman niistä hyvätuloisille annetuista veronalennuksista, [Puhemies koputtaa] jotta tavallisten suomalaisten terveyskeskumaksuja ja sairaaloiden poliklinikkamaksuja [Puhemies koputtaa] ei olisi jouduttu nostamaan?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.27 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Siis hallituksella on talouspolitiikka, toisin kuin SDP:llä. [Naurua — Välihuutoja sosiaalidemokraattien ryhmästä — Puhemies koputtaa]

Sitten tähän hoitopääsyyn: THL:n tilaston perusteella [Hälinää — Puhemies koputtaa] 84 prosenttia potilaista pääsee hoitoon 14 päivän sisällä perusterveydenhuollossa. [Aki Lindén: Se ei ole lääkäritilasto!] — Tämä on THL:n tilastosta. — Perusterveydenhuollon vastaanotto, minä palaan edelleen siihen. Siellä hyvinvointialueilla tehdään hartiavoimin töitä sen eteen, että hoitopääsy on sujuvaa ja se menee parempaan suuntaan, parempaan suuntaan. Ollaan yhdessä tyytyväisiä siitä ja tuetaan edelleenkin hyvinvointialueiden työtä. Monissa paikoissa on jo onnistuttu erinomaisesti.

Mitä sitten tulee näihin maksuihin, kuten tässä ministeri Rydman sen hyvin totesi, niin ei ole mukavaa nostaa maksuja, ei ole mukavaa tehdä leikkauksia, mutta kun rahaa ei ole. Meillä ei ole sitä mahdollisuutta kuin teillä, edustaja Tuppurainen: vastustaa jokaista säästöä ja samaan aikaan vaatia tekemään lisää säästöjä. Me joudumme kantamaan [Puhemies koputtaa] vastuuta, ja kannamme sitä vastuuta siksi, että niillä vanhuksilla, [Puhemies koputtaa] heikoimmassa asemassa olevilla, lapsilla ja perheillä olisi hyvinvointiyhteiskunta-Suomi [Puhemies koputtaa] myös tulevaisuudessa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Mattila, olkaa hyvä.

16.29 **Hanna-Leena Mattila kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vanhustenhoidossa on parantamisen varaa. Uskon, että me täällä eduskunnassa jaamme laajasti sen saman käsityksen, että ikääntyneiden ja heidän läheistensä pitäisi pystyä luottamaan siihen, että hoitoon pääsee ja vanhuksien elämä on turvassa, ja että hoitajien pitäisi pystyä tekemään työtänsä hyvällä omallatunnolla. Me päättäjät puhumme aika usein hyvästä hoidosta, mutta harvemmin kuulee määrittelyjä sille, mitä hyvä hoito on. Jos sille ei ole selviä kriteereitä, niin se jää usein sattumanvaraiseksi, liian riippuvaiseksi yksittäisistä hoitajista tai hoitoyksiköistä ja resursseista. Siksi kysynkin vastuuministeriltä: mikä on teidän käsityksenne hyvästä hoidosta, ja pitäisikö Suomeen laatia kansalliset kriteerit hyvästä hoidosta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rydman, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 47/2026 rd

16.30 **Sosiaali- ja terveysministeri Wille Rydman** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa her-
ra puhemies! Edustaja on aivan oikeassa siinä, että kyllä hoitajien pitää pystyä keskitty-
mään varsinaiseen työhönsä ja etenkin vanhenevalla, ikääntyvällä väestöllä pitää olla oi-
keus hyvään hoitoon, joka on myöskin riittävästi määriteltyä.

Yksi keskeinen ongelma tällä hetkellä vanhustenhoivassa on se, että meillä on paljon
sellaista henkilökuntaa, jonka kielitaito on valitettavan puutteellinen. Tämä johtaa ensin-
näkin hoitovirheisiin, se johtaa väärinymmärtämiseen, ja sitten se johtaa myös sellaisiin ti-
lanteisiin, että usein ne hoitajat, jotka puhuvat jompaakumpaa kotimaisista kielistä äidin-
kielen tasoisesti tai omana äidinkielenään, joutuvat paljon selittämään asioita ja korjaile-
maan asioita, ja tämä luo paljon hukkatyötä ja hukkaa aikaa siitä hoivatyöstä, jota tarvittai-
siin nimenomaisesti vanhusten hoitamiseen. Olemme nyt päivittämässä ammattihenkilö-
lainsäädäntöä ja valvontalakia, joissa molemmissa tullaan kiristämään hoivahenkilökun-
nan kielitaitovaatimuksia ja antamaan lupa- ja valvontavirastolle järeämpiä työkaluja tähän
puuttumiseen, ja tämä tulee vaikuttamaan myönteisesti myöskin vanhuspalvelun laatuun.